

Dames en Heren
Leden van de gemeenteraad

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Vestiging AZC in Limmel

DATUM
16 september 2014

BIJLAGEN

BEHANDELD DOOR
E (Evelien) Meijerink

DOORKIESNUMMER
043 350 52 61

ONZE REFERENTIE
2014-35994

E-MAILADRES
evelien.meijerink@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 350 -- --

UW REFERENTIE

Geachte Raadsleden,

Naar aanleiding van het verzoek van het COA om te komen tot opvang van asielzoekers in Overmaze heeft het college uw Raad verzocht hierin haar standpunt te bepalen. In de tussentijd hebben er overleggen plaatsgevonden met COA, Buurtraad en de direct omwonenden om de vragen die er leven te inventariseren, hier actie op uit te zetten en waar mogelijk direct te beantwoorden. Middels deze memo willen we u op de hoogte stellen van de huidige stand van zaken.

De Bestuursovereenkomst.

Het COA sluit een bestuursovereenkomst af met de Gemeente die op hoofdlijnen de afspraken tussen gemeente en COA vastlegt. Gemeentespecifieke afspraken worden geregeld in een maatwerkovereenkomst.

De komende overleggen met het buurtkader en de buurt worden gebruikt om de maatwerkovereenkomst te vervolmaken volledig gericht op de Maastrichtse situatie. De maatwerkovereenkomst is gereed voordat de eerste bewoners kunnen worden gehuisvest.

Standaard bestuursovereenkomst COA en gemeente.

Hieronder treft u de standaardovereenkomst aan die gemeentespecifiek wordt ingevuld. De startdatum voor de locatie Overmaze wordt de datum afgifte vergunning en de einddatum wordt exact 3 jaar later gesteld.

Let op: Aan dit document kunnen derden geen rechten aan ontlelen!

CONCEPT: <....>2014

**BESTUURSOVEREENKOMST INZAKE DE
VESTIGING VAN EEN OPVANGCENTRUM**

OPVANGCENTRUM	:	<.....>
ADRES	:	<.....>
PLAATS	:	<.....>

BESTUURSOVEREENKOMST INZAKE DE VESTIGING VAN EEN OPVANGCENTRUM

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers, ingesteld bij Wet (Centraal Orgaan opvang asielzoekers, laatstelijk gewijzigd bij Wet van 20 mei 2010, Stb. 2010, 203, besluit tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding, Stb. 2010, 886), gevestigd en kantoorhoudende te Rijswijk aan de Sir Winston Churchilllaan 366a (Postbus 2280 ME Rijswijk), ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de voorzitter van bestuur, de heer drs J.C. Goet, hierna te noemen: het COA;

en

de gemeente <.....>, te dezen ingevolge artikel 171 van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar burgemeester, ..., hierna te noemen: de gemeente;

in aanmerking nemende dat:

- dat de gemeente op verzoek van het COA heeft ingestemd met de vestiging van een opvangcentrum, hierna te noemen: het Opvangcentrum;
- dat dit Opvangcentrum zal dienen ten behoeve van de centrale opvang van vreemdelingen;
- dat de gemeente bereid is mee te werken aan de opvang van vreemdelingen;
- dat het COA en de gemeente een optimaal functioneren van het Opvangcentrum in de plaatselijke gemeenschap en in relatie tot de betrokken diensten en instellingen willen bewerkstelligen door het maken van afspraken en het treffen van de nodige voorzieningen;
- dat het Faciliteitenbesluit opvangcentra d.d. 29 juli 1994 (Stb. 636) en de aanvullingen van 8 juni 1998 (Stb. 347) en 25 januari 2001 (Stb. 60) van toepassing zijn, alsmede eventuele toekomstige wijzigingen en aanvullingen.

verklaren te zijn overeengekomen:

Hoofdstuk I   Algemene bepaling

Artikel 1

Voor de toepassing van deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a. Vreemdeling: een persoon die in het Opvangcentrum van het COA wordt opgevangen, zoals bedoeld in artikel 3 van de wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers ¹;

---

¹ Artikel 3 van de Wet Centraal orgaan opvang asielzoekers luidt als volgt :

1. Het COA is belast met :
  - a. De materiële en immateriële opvang van asielzoekers;
  - b. Het plaatsen van asielzoekers in een opvangvoorziening; [...]
  - c. door Onze Minister aan het COA op te dragen andere taken die samenhangen met de opvang van asielzoekers
2. Onze minister kan het COA taken als bedoeld in het eerste lid opdragen met betrekking tot andere categorieën vreemdelingen.
3. Bij regeling van Onze Minister kunnen regels worden gesteld met betrekking tot verstrekkingen aan asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen als bedoeld in het eerste lid.

- b. Capaciteitsplaatsen: opvangplaatsen in een Opvangcentrum;
- c. Opvangcentrum: een accommodatie waarin door of onder verantwoordelijkheid van het COA opvang wordt geboden aan vreemdelingen.

Hoofdstuk II   Het Opvangcentrum

Artikel 2

- 1. De gemeente stemt in met voortgezet gebruik van het Opvangcentrum aan <.....> te <.....> door het COA.
- 2. Het Opvangcentrum zal onder verantwoordelijkheid van het COA gebruikt blijven worden ten behoeve van de centrale opvang van vreemdelingen.

Artikel 3

- 1. Het COA draagt zorg voor de plaatsing, opvang en begeleiding van de vreemdelingen in het Opvangcentrum.
- 2. Het COA draagt zorg voor een adequate aanpassing, inrichting en instandhouding van het Opvangcentrum in overeenstemming met de ter zake geldende wettelijke bepalingen en gemeentelijke verordeningen. Het COA zal in het bezit zijn van de benodigde vergunningen.
- 3. Het COA schept de voorwaarden en omstandigheden welke nodig zijn om diensten en instellingen in het Opvangcentrum hun taken te laten uitvoeren.

Artikel 4.

- 1. In het Opvangcentrum zullen maximaal <.....> vreemdelingen worden gehuisvest.

Hoofdstuk III   De organisatie in het Opvangcentrum

Artikel 5

- 1. Het COA zal iedere in het Opvangcentrum verblijvende vreemdeling de verstrekkingen toekennen als bedoeld in artikel 3, derde lid van de wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers.
- 2. Het COA draagt zorg voor de bekostiging van de verstrekkingen en de vergoeding van de organisatie en uitvoering van de werkzaamheden die samenhangen met de verstrekkingen, bedoeld in het eerste lid van dit artikel.

Artikel 6

- 1. De verantwoordelijkheid voor het onderkennen en bestrijden van besmettelijke ziekten in het Opvangcentrum en de overige preventieve gezondheidszorgtaken ten behoeve van de bewoners, heeft het COA contractueel belegd bij GGD-Nederland. Dit laat de verantwoordelijkheid van de gemeente krachtens de Wet Publieke gezondheid te dien aanzien onverlet.
- 2. De verantwoordelijkheid van het eerste- en tweedelijns zorgaanbod heeft het COA contractueel belegd bij de zorgverzekeraar die de Regeling Zorg Asielzoekers (RZA) uitvoert.

Artikel 7

- 1. Het COA stelt, na overleg hierover te hebben gepleegd met de gemeente, een bedrijfsnoodplan vast dat voor het Opvangcentrum zal gelden en waarmee wordt beoogd in voorkomende gevallen de hulpverleningsorganisaties adequaat te kunnen doen handelen. Het plan zal door het COA in de daartoe bestemde gevallen worden gehanteerd.

Hoofdstuk IV   Voorlichting, informatie en overleg

Artikel 8

1. Het COA draagt, na overleg met de gemeente, zorg voor de informatie aan de inwoners van de gemeente over de vestiging van het Opvangcentrum en over de te volgen procedures.
2. Het COA vergoedt aan de gemeente een eenmalige uitkering als bijdrage in de kosten van de door de gemeente te verzorgen taken in het kader van voorlichting met betrekking tot de vestiging van het Opvangcentrum en de subsidiering van vrijwilligersgroepen die werkzaamheden verrichten in of ten behoeve van het Opvangcentrum.

Artikel 9

1. Het COA en het college van B & W en/ of de door het college van B & W toegewezen portefeuillehouder zullen in overleg nadere werkafspraken maken omtrent:
  - de organisatie van het Opvangcentrum en over de eventuele wijzigingen daarin;
  - de diensten in het Opvangcentrum en over de inrichting van de accommodatie.
2. Het COA en de gemeente verstrekken aan elkaar onverwijld de informatie die van belang is voor de uitvoering van de taken van een ieder die verband houden met de aanwezigheid van een Opvangcentrum in de gemeente.

Artikel 10

1. Het COA stelt een overlegcommissie in die tot doel heeft de relatie tussen de omwonenden en het Opvangcentrum goed te laten verlopen.
2. In deze commissie hebben in ieder geval zitting vertegenwoordigers van de gemeente, van de politie, van de door het COA aan te wijzen diensten die in het Opvangcentrum werkzaam zijn en van de plaatselijke bevolking, alsmede het lokale COA-management.
3. De overlegcommissie zal in het Opvangcentrum bijeenkomen. De vergaderkosten zijn voor rekening van het Opvangcentrum. Het COA is belast met het voorzitterschap van deze commissie.

Hoofdstuk V   Duur van de overeenkomst

Artikel 11

Optie 1 (bepaalde tijd)

1. De overeenkomst wordt aangegaan voor de duur van <...> jaar en wel ingaande op <.....> .
2. Partijen kunnen per aangetekend brief besluiten tot verlenging van de overeenkomst voor de duur van [... jaar].

Optie 2.(onbepaalde tijd)

1. De overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd en wel ingaande op ..... (datum). *Let op: De volgende leden hernummeren !*
3. De aanspraak op verstrekking van de uitkering als bedoeld in artikel 3, eerste lid en artikel 4, eerste lid van het Faciliteitenbesluit vangt aan op de datum dat het Opvangcentrum voor bewoning in gebruik wordt genomen. De datum van ingebruikname wordt vastgelegd in een addendum bij deze overeenkomst, zoals weergegeven in bijlage A.
4. Het COA kan per aangetekende brief besluiten tot tussentijdse opzegging van de overeenkomst. Indien het COA overgaat tot tussentijdse opzegging geldt een opzegtermijn van tenminste 6 maanden.

Hoofdstuk VI   Onderwijs

Artikel 12

1. De gemeente neemt maatregelen die bewerkstelligen dat wordt voorzien in onderwijs aan de leerplichtige kinderen die in het Opvangcentrum verblijven.
2. De maatregelen zijn in beginsel gebaseerd op de wijzigingen van het Faciliteitenbesluit (Staatsblad nr. 347, d.d. 8 juni 1998); de Regeling Onderwijshuisvestingsbudgetten Asielzoekers (OHBA) als gepubliceerd in de Staatscourant nummer 181 d.d. 23 september 1998, alsmede de reguliere onderwijswet- en regelgeving.
3. Ten behoeve van de uitvoering van dit artikel verstrekt het COA de gemeente schriftelijke informatie met betrekking tot de van toepassing zijnde regelgeving.

Hoofdstuk VII   Overige bepalingen

Artikel 13

1. Voor de taakverzwaring die de aanwezigheid van het Opvangcentrum met zich meebrengt voor de politie dient de regioburgemeester ² afzonderlijk met de Minister van Veiligheid en Justitie tot overeenstemming te komen. De extra overeengekomen middelen worden toegevoegd aan het regionale politiebudget van de betreffende regio voor de duur van de aanwezigheid van het Opvangcentrum.
2. In verband met de aanwezigheid van het Opvangcentrum in de gemeente zal de burgemeester voor de duur van de aanwezigheid van het Opvangcentrum zorgdragen voor een adequate personeelsbezetting voor de handhaving van de openbare orde in en buiten het Opvangcentrum ³.

Artikel 14

1. Het COA bevordert, dat de diensten die nodig zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden die onder zijn zorg vallen, zoveel mogelijk vanuit de gemeente en de regio worden aangetrokken voor zover de aanbestedingsregels dit toestaan en voor zover niet reeds in dienst van het COA. Werving van personeel zal geschieden na overleg met het UWV Werkbedrijf.

Artikel 15

1. In situaties waarin deze overeenkomst niet voorziet, vindt er overleg plaats tussen de gemeente en het COA.

---

² Zie artikel 1, eerste lid onder g van de Wet van 12 juli 2012 tot vaststelling van een nieuwe Politiewet (Politiewet 2012, Stb. 2012, 316)

³ Zie artikelen 11 e.v. van de Politiewet 2012.

Aldus overeengekomen, in tweevoud opgemaakt en ondertekend.

<.....>,

..... (datum)

gemeente <.....>

.....
(burgemeester)

Rijswijk,

..... (datum)

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

drs J.C. Goet
(bestuursvoorzitter)

Bijlage A: Schrijven COA d.d. .... i.v.m datum ingebruikname opvangcentrum voor
bewoning (wordt verzonden bij formele start in gebruikname)

Bijlage A.

AANTEKENEN MET BERICHT VAN ONTVANGST

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente.....

T.a.v. de Burgemeester, ...

Postbus .....

<postcode>

<datum>

<kenmerk>

Bijlage A.: Addendum op de bestuursovereenkomst met contractnr.: .....

<contactpersoon>

Geacht College,

Indachtig het gestelde in artikel 11, vierde lid van de bestuursovereenkomst inzake de vestiging van het
Opvangcentrum te.....(contractnr:.....) deel ik u mee dat het Opvangcentrum op [.....2014]
voor bewoning in gebruik wordt genomen.

U treft dit schrijven in tweevoud aan. Ik verzoek u om binnen 2 weken een door u getekend exemplaar te
retourneren aan: Centraal Orgaan opvang asielzoekers, afdeling .....,t.a.v. ...., Postbus 3002,
2280 ME Rijswijk.

..... (plaats)

Rijswijk,

..... (datum)

..... (datum)

gemeente .....

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

.....
(burgemeester)

drs. J.C Goet
(bestuursvoorzitter)

Maatwerkafspraken naar aanleiding van de gesprekken met het COA, de direct omwonenden en het buurtkader in de afgelopen week.

Ten aanzien van de maatwerkovereenkomst en de vragen die er leefden zijn of worden concrete afspraken gemaakt die onder andere betrekking hebben op de volgende artikelen van de standaardovereenkomst.

Artikel 6:

De zorg voor de bewoners wordt gelaagd georganiseerd. Voor veel bewoners is een bezoek aan de huisarts te ingewikkeld vanwege de taalbarrière. In het centrum wordt een post GCA (Gezondheidscentrum Asielzoekers) ingericht. Asielzoekers zijn vaak kwetsbare mensen in een onzekere situatie. Dat beïnvloedt hun zorgvraag. GCA zorgt ervoor dat goede huisartsenzorg voor alle asielzoekers altijd dichtbij en goed toegankelijk is. Zoals deze zorg er voor elke Nederlander is. Met daarbij uiteraard extra aandacht voor de taal- en cultuurverschillen, de leefsituatie, asielprocedure en bijzondere zorgbehoefte van de asielzoeker. Indien de vraag niet door het GCA opgelost kan worden wordt de reguliere huisartsenzorg ingeschakeld. Streven is ook zo snel mogelijk naar voor Nederland normale voorzieningen om mensen te laten wennen aan het Nederlandse Systeem. Hiervoor worden afspraken gemaakt met de huisartsen in Maastricht. Dit betekent niet dat de hele zorgvraag bij de dichtstbijzijnde praktijk komt te liggen. De huisartsen kunnen er voor kiezen om de druk te verdelen over verschillende praktijken of te kiezen voor een praktijk die op dit moment de capaciteit van 600 extra patiënten aankan.

De Jeugdgezondheidszorg (Consultatiebureau) wordt op locatie uitgevoerd.

Ten aanzien van de huisartsenpraktijk moeten dus nog keuzes in gemaakt worden die vastgelegd worden voordat de eerste bewoners op de locatie komen te wonen.

GGD-Nederland en GGD-ZuidLimburg schakelen nog betreffende de preventieve gezondheidszorgtaken.

Artikel 8-9-10:

Op 26 september wordt er een brede buurtbijeenkomst georganiseerd waarbij bewoners de gelegenheid krijgen om al hun vragen te stellen over de komst van het AZC. Op deze avond zijn de verschillende disciplines van het COA aanwezig zodat bewoners heel gericht vragen kunnen stellen. De gemeente is bestuurlijk vertegenwoordigd. En de leidinggevende van politie en gemeentelijke handhaving zullen ook aanwezig zijn om vragen te beantwoorden.

Er wordt een overlegcommissie ingesteld met buurtbewoners die, afhankelijk van de vraag, 6-wekelijks bij elkaar komen om te overleggen over eventuele problemen en mogelijke oplossingen. Gezien het feit dat Limmel een Veilige Buurtenteam kent zal hierop aangesloten worden.

Bij acute problemen is receptie 24/7 bereikbaar. Uiteraard kunnen zich problemen voordoen die thuishoren bij de politie dan zijn zij eerste aanspreekpunt. Echter dagelijkse problemen zoals irritatie omtrent gedrag worden geregeld in de overlegcommissie. Bewoners van het centrum worden hier actief door het COA op aangesproken.

Over de veiligheid zijn er nog twee vraagstukken. Deze hebben betrekking op de toegang en de veiligheid rondom de woningen. Vrijdag 19 september is er een bespreking tussen COA en direct omwonenden omtrent deze vraagstukken.

Artikel 11:

Duur van de overeenkomst is 3 jaar en wordt ook als zodanig vastgelegd.

Artikel 12:

Met betrekking tot onderwijs heeft de gemeente reeds overleg gevoerd met het samenwerkingsverband Passend onderwijs. De gemeente geeft hierbij de voorkeur aan het niet inpassen van de populatie kinderen op één school. Dit omdat we de kinderen een zo goed mogelijk arrangement willen aanbieden. Voor voorgezet onderwijs is aansluiting bij de locatie Bemelergrubbe de meest logische omdat we hier reeds de beschikking hebben over een internationale schakelklas.

Artikel 13:

Met politie wordt gekeken naar de inzet in de buurt. Deze moet uiteraard zo optimaal mogelijk vorm gegeven worden. Daarnaast moet ook de inzet van gemeentelijke handhaving bekeken worden. Zoals bij artikel 8-9-10 reeds aangegeven kent de buurt een Veilige buurtenaanpak waarop aangesloten wordt. Daarnaast is er in het stadsdeel inzet op specifieke doelgroepen die ook aan moet sluiten op de vraagstukken die hier wellicht aan de orde komen.

Zoals reeds aangegeven wordt het maatwerkarrangement verder ingevuld naar aanleiding van de komende gesprekken. Voor de plaatsing van de eerste bewoners is het arrangement gereed.

1

VEELGESTELDE VRAGEN

bij de komst van een nieuw azc

DE GEMEENTE, HET COA EN DE WIJK

De komst van een opvanglocatie voor asielzoekers en de invloed daarvan op de omgeving roept uiteenlopende reacties en vragen op. Er zal het één en ander veranderen en daar wordt wisselend over gedacht. Zowel de gemeente als het COA wil zich de komende tijd inzetten om zorgvuldig over het nieuwe asielzoekerscentrum te communiceren, met oog voor alle betrokkenen.

Misschien goed om als eerste te verduidelijken dat de gemeente en het COA verschillende verantwoordelijkheden hebben. Het COA is onder meer verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de locatie, de huisvesting, de begeleiding van en voorlichting aan bewoners van het azc, de veiligheid op de locatie. De gemeente is onder meer verantwoordelijk voor de infrastructuur en voorzieningen rondom het azc en in de wijk, en de veiligheid in de wijk.

Tegelijkertijd is er sprake van samenwerking tussen gemeente en COA en vloeien zaken soms in elkaar over. Gemeente en COA sluiten een bestuursovereenkomst af over het nieuwe azc, nemen beide verantwoordelijkheid voor het informeren van de wijkbewoners, overige inwoners en organisaties. Als er zaken in de wijk spelen die het gevolg zijn van de komst van het azc worden die opgepakt.

Zowel de gemeente als het COA is gebaat bij een goede sfeer op het azc en in de wijk, goed overleg met betrokken organisaties en het inbedden van het azc in de gemeente. Dat doen wij door: - persoonlijke overleggen;

- het organiseren van informatiebijeenkomsten;
- het instellen van een klankbordgroep, die tot de opening van het azc mee kan denken over verschillende zaken rond de komst van het azc;
- het voeren van structureel omwonendenoverleg nadat het azc geopend wordt; - het voeren van overleg met betrokken partijen zoals onderwijs, ondernemersvereniging, gezondheidszorg, politie e.d., zowel voor opening van het azc als daarna; - het regelmatig opstellen en sturen van een informatiebrief tot de opening van het azc;
- het beantwoorden van aanvullende vragen of opmerkingen.

De genoemde klankbordgroep is een initiatief van de gemeente, het COA is betrokken. Er is gekozen voor een onafhankelijke klankbordgroepbegeleider. In de klankbordgroep zitten (vertegenwoordigers van) omwonenden die te kennen hebben gegeven mee te willen denken, de gemeente en het COA. De klankbordgroep wordt eventueel aangevuld met vertegenwoordigers van betrokken organisaties als bv politie, dit is in overleg met omwonenden nog nader te bepalen.

Zodra het azc in gebruik wordt genomen maakt de klankbordgroep plaats voor het omwonendenoverleg.

Het omwonendenoverleg is een initiatief van het COA. In het omwonendenoverleg zitten vrijwillige vertegenwoordigers uit de wijk die tevens aanspreekpunt willen zijn voor alle bewoners van de wijk, de locatiemanager van het COA, de wijkagent en anderen. De exacte invulling verschilt per locatie, inspelend op lokale situaties. Het omwonendenoverleg is ook een overleg om vragen en eventuele klachten neer te leggen en de follow-up te verantwoorden.

Als het azc open is, is de locatie 24 uur per dag, zeven dagen in de week bereikbaar. De locatiemanager of diens vervanger is verantwoordelijk voor het afhandelen van vragen en klachten. De beveiliging van het azc is 24 uur per dag aanwezig en altijd bereikbaar.

INHOUD

- ☐ Veiligheid in de wijk
- ☐ Bewoners
- ☐ Voorlichting
- ☐ Dagbesteding
- ☐ Medische hulp
- ☐ Onderwijs
- ☐ Kosten, baten en verantwoording

DE VEILIGHEID VAN DE WIJK

Veelgestelde vragen

- ☐ Welke mate van beveiliging kent het azc gebouw, het terrein de aangrenzende percelen van de wijk?
- ☐ Wat doet de politie met overlast van rondhangende mannen (samenscholing) bij speelplekken voor kinderen?
- ☐ Wie is 24/7 aanspreekbaar voor wijkbewoners in gevallen van klachten en calamiteiten?
- ☐ Op welke wijze is voorzien in het veiligheidsrisico dat de komst van het azc meebrengt? Dit gelet op calamiteiten zoals agressie, brand en mogelijke terreuraanslagen?
- ☐ Zijn risicobeperkende veiligheidsmaatregelen inzichtelijk gemaakt en waar kunnen deze ingezien worden?
- ☐ Kunnen de bewoners 24/7 rekenen op hulp van de hulpdiensten binnen de aangegeven wettelijke aanrijdtijden bij calamiteiten?
- ☐ Verlichting is een essentieel onderdeel in het verhogen van het veiligheidsgevoel in de wijk: wordt op en naast het perceel, verlichting op een ruim voldoende niveau ingericht?
- ☐ Uitgaande van een worst-case scenario waarbij er een escalatie tussen asielzoekers en een wijkbewoner plaatsvindt: is het azc aansprakelijk? Op basis van welke wet- en regelgeving kan het azc aansprakelijk gesteld worden voor tekortkomingen?
- ☐ Bij vergrijpen als seksueel intimiderend gedrag, seksueel overschrijdend gedrag van asielzoekers naar buurtbewoners, wat zijn de sancties en hoe wordt dit vastgelegd in protocollen?

Veiligheid en beveiliging azc

Het terrein van het azc zal voldoen aan alle veiligheidseisen die het COA aan haar locaties stelt. De medewerkers van het COA zijn BHV-getraind en kunnen optreden bij calamiteiten. Buiten COA-werktijden zijn beveiligers van een door het COA ingehuurd bedrijf aanwezig. De op het azc aanwezige veiligheidsmedewerkers zijn dag en nacht bereikbaar en aanspreekbaar. Het COA heeft voor ieder azc een zogeheten 'bedrijfsnoodplan', waarin scenario's zijn opgenomen voor bedreigende situaties. Het bedrijfsnoodplan voor het azc is nu nog niet klaar, maar zodra dat het geval is kan dit worden ingezien. COA-medewerkers en/of beveiligers treden in geval van calamiteiten of incidenten handelend op en schatten in of er hulpdiensten moeten worden ingeschakeld.

Incidenten en sancties

In geval van incidenten binnen het azc zal het COA in eerste instantie een waarschuwingsgesprek met de betreffende bewoner(s) voeren. Mocht het nodig zijn dan kan het COA volgens het zogeheten rovo-beleid, dat is een opschalend systeem van sancties, maatregelen opleggen. Waar het om strafbare feiten gaat wordt altijd aangifte bij de politie gedaan.

Met de klankbordgroep wordt overlegd wat gedaan kan worden om het gevoel van veiligheid te verhogen. Het uitgangspunt is dat de gemeente waar nodig de gewenste passende maatregelen wil treffen. Een concreet punt daarbij kan zijn de verlichting of de verkeersveiligheid. Ook het omwonendenoverleg, het overleg dat ingesteld wordt als de klankbordgroep eindigt, is bedoeld om knelpunten die het gevoel van veiligheid ondermijnen samen te bespreken en op te lossen.

Aansprakelijkheid COA Klachten over overlast die in overleg opgelost kunnen worden, kunnen ingebracht worden bij het omwonendenoverleg of worden besproken met de locatiemanager. Bij (aanhoudende) overlast kan de politie optreden. Waaruit het optreden bestaat zal afhankelijk zijn van de omstandigheden, één en ander in eerste instantie ter beoordeling van de betreffende politiefunctionarissen zelf. Ernstige klachten over intimidatie kunnen uiteraard gemeld worden bij de politie. Bij een escalatie zijn de direct betrokken personen (wijkbewoner, asielzoeker of een derde) zelf verantwoordelijk c.q. aansprakelijk voor hun gedrag. Indien zich de situatie zou voordoen dat het COA ernstig nalatig is gebleven in de zorg voor een asielzoeker kan het COA aansprakelijk worden gesteld.

Calamiteiten en hulp- en ordediensten

Onderwerpen betreffende leefbaarheid en veiligheid behoren tot de zorg van de gemeente en politie. Dat geldt voor de omgeving van het azc, dat geldt voor heelde gemeente. De bewoners van een azc worden in dat opzicht gezien en behandeld als bewoners van de gemeente. Het azc geldt als particulier terrein, waar het COA voor verantwoordelijk is. Voor de veiligheid buiten het azc-terrein zijn gemeente en politie verantwoordelijk, zoals dat ook nu het geval is. Bij calamiteiten geldt dat er niets wijzigt met de komst van een azc. Bewoners en omwonenden mogen dag en nacht rekenen op hulp van de hulpdiensten binnen de aangegeven wettelijke aanrijdtijden. Bij ernstige zaken binnen of buiten het azc blijven de reguliere hulpdiensten (politie, brandweer, ambulance) dag en nacht bereikbaar.

DE BEWONERS VAN HET AZC

Veelgestelde vragen

- ☐ *Op welke wijze krijgt de wijk inzicht in de populatieopbouw van de asielzoekers ?*
- ☐ *Hoe wordt er om gegaan met de verschillende culturen en religies binnen het azc? Zoals soennieten en sjiieten, islam en christenen bij elkaar?*
- ☐ *Wordt er voor gekozen dit van te voren te onderzoeken en bij elkaar te plaatsen of worden ze willekeurig bij elkaar geplaatst?*

Plaatsing bewoners

De populatie van een azc is afhankelijk van verschillende factoren. Allereerst wisselt de nationaliteit van hen die asiel zoeken iedere periode. Op dit moment, augustus 2014, zijn er bijvoorbeeld veel Syriërs. Dat kan over een half jaar weer anders zijn omdat er ergens anders in de wereld omstandigheden zijn waardoor mensen op de vlucht slaan.

Natuurlijk houden wij bij het huisvesten van asielzoekers rekening met de verschillen per continent en zelfs met het land van herkomst, met cultuur, religie en gezinssamenstelling. Zo zullen wij gezinnen en alleenstaanden scheiden. Dat is ook de reden dat de bezetting in een azc nooit 100% kan zijn: het welzijn van de bewoners en de sfeer op het azc zijn belangrijker.

Inzicht in bewoners

In het omwonendenoverleg komt de bezetting van het azc ter sprake. Als blijkt dat de wijk behoefte heeft om meer inzicht te krijgen in de populatie, zullen we in de klankbordgroep of in het omwonendenoverleg overleggen hoe en hoe vaak.

DE VOORLICHTING

Veelgestelde vragen

- ☐ Hoe worden asielzoekers voorgelicht over gewenst gedrag in de wijk?
- ☐ Wordt het aspect samenscholen in de wijk op bv speelplaatsen een duidelijk onderdeel van het scholingsprogramma en de huisregels?
- ☐ In Nederland en in onze wijk is de norm voor kleding en lichaamsbedekking anders dan het thuisland van de asielzoekers. Op welke wijze wordt mannen duidelijk gemaakt dat minder lichaamsbedekkende kleding onze normen en waarden aanduidt?
- ☐ Staat het azc gezichtsbedekkende kleding toe, zoals niqaabs of boerka's?
- ☐ Hoe worden de Nederlandse sociale omgangsnormen- en waarden en communicatie aangeleerd bij de asielzoekers?
- ☐ Wat wordt er gedaan aan integratieprocedures?

Voorlichting; normen en waarden, integratie en gewenst gedrag

De bewoners van het azc zijn niet nieuw in Nederland. Zij hebben al in een tijdelijke opvanglocatie gezeten, weten hoe het gaat op straat, in winkels en hebben gereisd met het openbaar vervoer.

De voorlichting bij aankomst van nieuwe bewoners richt zich vooral op de vraag: hoe doen we het hier in deze wijk. Die voorlichting wordt mede samengesteld op basis van de inbreng van omwonenden, ondernemers, onderwijs etc. Wat en hoe, dat wordt nog ingevuld, mede op basis van de input van de betrokkenen, waaronder de klankbordgroep en later het omwonendenoverleg.

In de voorlichting wordt daarnaast in woord en beeld, in één op één gesprekken duidelijk gemaakt wat de rechten van vrouwen in Nederland zijn en hoe die gerespecteerd dienen te worden. Vrouwen krijgen de mogelijkheid om weerbaarheidstrainingen te voeren.

Het COA heeft bovendien regels, protocollen en afspraken voor en met de asielzoekers. Iedere bewoner krijgt bij aankomst de huisregels. Eén van de regels is dat er geen overlast mag zijn voor omwonenden van het azc. De huisregels worden doorgenomen en toegelicht, op schrift overhandigd en door de bewoner ondertekend. Dat is een overeenkomst met gewicht. Niet opvolgen van de huisregels kan uiteindelijk namelijk leiden tot uitzetting.

Inburgering

Asielzoekers die nog geen vergunning hebben hoeven niet in te burgeren. Sterker nog: ze mogen zelfs niet inburgeren zolang ze in de asielprocedure zitten. Zodra asielzoekers erkend worden als vluchteling en in Nederland mogen verblijven, gelden dezelfde regels als voor anderen: ze moeten inburgeren. Moeten Nederlands leren spreken en weten hoe de samenleving in elkaar zit.

Voor vergunninghouders die nog niet zijn gehuisvest in een gemeente, biedt het COA, in opdracht van het ministerie, een programma aan dat hen voorbereidt op het leven in Nederland en op de inburgeringsplicht. Met het programma "Voorbereiding op inburgering" streeft het COA ernaar de beheersing van de Nederlandse taal van deelnemers op ten minste niveau A1 te brengen en hen kennis van de Nederlandse samenleving bij te brengen.

Daarnaast krijgt iedere deelnemer een persoonlijk dossier mee. De inhoud van het dossier wordt gevormd in de begeleidingsgesprekken met de casemanager.

Samenscholing Een samenscholingsverbod maakt geen onderdeel uit van de huisregels. Mochten er klachten zijn over samenscholing, dan wordt eerst geprobeerd dit in overleg op te lossen. In het uiterste geval kan een burgemeester, officier van justitie of rechter een gebiedsverbod opleggen op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening of artikel 172 uit de Gemeentewet. Dit heeft het COA in geen van de plaatsen waar zij vestigingen heeft meegemaakt.

Gezichtsbedekkende kleding

In Nederland is een wetsvoorstel wat ter goedkeuring voorligt, dat gezichtsbedekkende kleding verbiedt.

Op dit moment is het iedere Nederlander - en dus ook asielzoekers- niet verboden om gezichtsbedekkende kleding te dragen. In de praktijk, zo weet het COA uit ervaring, komt gezichtsbedekkende kleding overigens niet om minimaal voor op een azc.

Ernstige klachten

Ernstige klachten over intimidatie en seksueel geweld kunnen uiteraard gemeld worden bij de politie. Waaruit het optreden van de politie bestaat zal afhankelijk zijn van de omstandigheden, één en ander in eerste instantie ter beoordeling van de betreffende politiefunctionarissen zelf.

Melding bij locatie

Het COA doet er alles aan, in het bijzonder via voorlichting en contacten op de locatie, om problemen te voorkomen. Natuurlijk kan het voorkomen dat er vanuit de omgeving van een locatie klachten zijn over de bewoners of de locatie. De inzet van de locatiemanager is om eventuele klachten bespreekbaar te maken en zo snel mogelijk op te lossen. Daarom is het altijd mogelijk om in contact te treden met de locatiemanager om een klacht te melden.

Klachtenprocedure

Volgens de Algemene wet Bestuursrecht (Awb) dienen klachten over het COA in eerste instantie ook door het COA zelf te worden afgedaan. Het COA heeft de wetsbepalingen vertaald en weergegeven in de COA Klachtenregeling voor bewoners en derden. De meest recente versie dateert uit 2003 en is op 29 januari 2003 gepubliceerd in de Staatscourant. De klachtenregeling beschrijft: - welke klachten in behandeling kunnen worden genomen (ontvankelijkheid) - op welke wijze een klacht moet worden ingediend - de afhandelingsprocedure.

Als de klager niet tevreden is over de klachtafhandeling kan hij zich vervolgens richten tot externe klachtenbehandelaars, zoals de Nationale Ombudsman. Het COA registreert alle ingediende klachten en publiceert deze jaarlijks. De brief aan Opvang (Jan 2003) geeft nadere informatie en toelichting hierover.

Voorlichting over vrouwenrechten aan mannen

In de voorlichting wordt in woord en beeld, in één op één gesprekken duidelijk gemaakt wat de rechten van vrouwen in Nederland zijn en hoe die gerespecteerd dienen te worden. Vrouwen krijgen de mogelijkheid om weerbaarheidstrainingen te voeren.

DAGBESTEDING

Veelgestelde vragen

- ☐ *Hoe wordt er invulling gegeven aan de dagbesteding?*
- ☐ *wat krijgt een asielzoeker per week aan programma aangeboden? Hoe wordt voorkomen dat asielzoekers zich gaan vervelen?*
- ☐ *De imams of andere religieuze voorgangers die betrokken worden bij het azc, worden die door het azc gescreend op het voorstaan van westerse normen en waarden m.b.t. vrouwenemancipatie, homo vriendelijkheid, betrokkenheid bij rekrutering voor ISIS?*
- ☐ *Is er een imam in dienst bij het COA?*

Verveling

In een azc bereiden de asielzoekers zich voor op hun toekomst, of deze nu in Nederland ligt of in het land van herkomst. Het COA realiseert zich dat een zinvolle dagbesteding essentieel is voor het welzijn van de bewoners. Zinvolle activiteiten om handen hebben, biedt namelijk concreet een balans in dag en nacht ritme, afleiding van de dagelijkse sleur en asielprocedure waarin men zich bevindt, het opbouwen van sociale contacten en het invulling geven aan een 'identiteit' die meer is dan alleen een asielzoeker. Het COA vindt dat asielzoekers moeten worden aangesproken op zelfstandigheid en verantwoordelijkheidsgevoel.

Dagbesteding/weekprogramma

Op het azc is, een programma beschikbaar, aangepast aan de stand van zaken in de asielprocedure van de asielzoeker (fasespecifieke begeleiding). Binnen een dergelijk programma besteden de bewoners tijd aan specifieke voorlichting, afspraken met hun advocaat of andere instanties. De bewoners van het azc hebben daarnaast de zorg voor hun eigen huishouden: schoonmaken, eten koken, boodschappen, etc. Daarnaast werken bewoners mee op de locatie. Groenonderhoud, schoonmaak en technische werkzaamheden, onder begeleiding van het COA.

Ook zijn er een aantal activiteiten die gericht zijn op educatie. Denk aan Nederlandse les, maatschappij oriëntatie en computerlessen. Wat dat laatste betreft, er komt op het azc een open leercentrum met computers waar bewoners in hun eigen tempo en op hun eigen niveau kunnen werken en oefenen met leermiddelen en gebruik kunnen maken van het internet. Tijdens de openingstijden is er begeleiding en/of les van vrijwilligers als die zich opgegeven hebben.

Het aanbod van activiteiten is sterk afhankelijk van vrijwilligersorganisaties die wel of geen activiteiten organiseren of bewoners van het azc toe willen laten bij hun activiteiten. Activiteiten vinden alleen plaats als er tijd, geld, ruimte en vraag naar is.

Asielzoekers in procedure mogen onder voorwaarden tijdelijk betaald werk en/of vrijwilligerswerk verrichten. Misschien nog goed om te vermelden dat er op dit moment een pilot loopt om een win-win situatie te creëren: bewoners van een azc die organisaties helpen die vrijwilligers nodig hebben. De Stichting Pharos voert dit uit, het COA ondersteunt. Asielzoekers worden outreachend op de centra door de Vrijwilligerscentrales geworven. Wekelijks zijn een aantal vrijwillige wervers op een vast moment aanwezig op een azc om het aanbod in vrijwilligerswerk toe te lichten en asielzoekers te enthousiasmeren om vrijwilligerswerk te gaan doen. In groepjes zullen asielzoekers bij maatschappelijke organisaties in de gemeenten aan de slag gaan.

Voor vergunninghouders gelden geen beperkingen voor werk. Onder de bewoners bevinden zich allerlei beroepen: timmermannen, journalisten, installateurs, artsen, kunstenaars enz. Voor alle kinderen in Nederland geldt de leerplicht, dus ook kinderen die in een asielzoekerscentrum verblijven, moeten overdag naar school. Daarover onder het kopje onderwijs meer. Op het azc komen bovendien faciliteiten voor recreatie, zowel buiten als binnen.

Religieuze screening

Het COA is neutraal op het terrein van politiek en religie. Er zijn geen dominees, imams of andere religieuze voorgangers in dienst. Ook neemt het COA geen initiatief om religieuze bijeenkomsten te organiseren op het azc. Religie en de beleving daarvan wordt gezien als een individuele invulling. Het staat een asielzoeker natuurlijk vrij om naar gelieve en op eigen initiatief een kerk- of moskeedienst bij te wonen. Dit zal dan altijd in een reguliere moskee of kerk zijn. Met religieuze organisaties die op een azc activiteiten willen organiseren wordt een gesprek aangegaan. Het COA screent deze mensen en plekken niet: zoals dat voor heel Nederland geldt, dat is iets voor de AIVD of de politie. Deze instanties zien er in Nederland op toe dat er geen illegale activiteiten plaatsvinden. Als echter evident is dat een persoon of instantie zich niet aan de Nederlandse wet houdt wordt de toegang tot de locatie geweigerd.

MEDISCHE HULP

Veelgestelde vragen

- ☐ Welke medische voorzieningen zijn er binnen het azc?
- ☐ Welke procedures gelden er t.a.v. instroom en verblijf gelet op de medische voorzieningen?
- ☐ Welke gezondheidsklachten worden gebruikelijk bij binnenkomst van asielzoekers aangegeven?
- ☐ Hoe wordt de gezondheid van de populatie gemeten en bewaakt?
- ☐ Op welke manier wordt in de medische zorg van de asielzoekers voorzien?
- ☐ Op welke wijze worden de kosten die gemaakt worden door asielzoekers voor medische zorg vergoed. Is de financiering afkomstig van een Gemeentelijke subsidie of Rijksbijdrage?
- ☐ Er is psychiatrische hulp nodig, op basis van welke methode wordt dit ingezet?
- ☐ Hoe is de verhouding hulpverlener en aantal dossiers gelet op psychiatrische klachten van asielzoekers?
- ☐ Worden asielzoekers die leiden aan PTSS in de reguliere opvang opgevangen?
- ☐ Welke hulp wordt op psycho-sociaal gebied geleverd aan de asielzoekers?
- ☐ Hoe is de financiering van de psychiatrische hulp geregeld?
- ☐ Op welke wijze wordt een medische risicocalculatie gemaakt voor mogelijke gevaren voor de wijk?

Medische voorzieningen en financiering

Zolang de bewoner in het azc, dus in een locatie van het COA, verblijft, heeft hij of zij recht op reguliere zorg zoals beschreven in de Regeling zorg asielzoekers(RZA). Het medische voorzieningenniveau is conform de basis zorgverzekering, zoals dit voor alle Nederlanders geldt.

Zoals dat ook regulier in Nederland geregeld is, gaat de toegang tot de zorg via de huisarts. De medische ruimten op de locatie worden gezien als (een deel van) een huisartsenpraktijk, met spreek- en behandelkamers. Het GC A (gezondheidscentrum asielzoekers) regelt de gezondheidszorg voor bewoners. Zij is het eerste aanspreekpunt voor medische zorg. Meer over het GC A is te vinden op www.gcasielzoekers.nl.

De huisartsenzorg wordt op nagenoeg alle locaties op het azc op de zelfde manier door GC A aangeboden. GC A heeft hierover een contract met het COA. Dit wordt door het rijk gefinancierd. De kosten worden vergoed uit een rijksbijdrage van het ministerie van veiligheid en justitie.

Intake

Asielzoekers ontvangen kort na binnenkomst in Nederland een medische intake om hun gezondheidssituatie in kaart te brengen en, als dat nodig blijkt, een behandeling te starten. Van iedere asielzoeker wordt dan meteen een medisch dossier aangemaakt. Speciaal voor asielzoekers is een speciaal medisch informatie systeem opgezet (HIS) dat beheerd wordt door het GC A. Alle huisartsen, praktijkondersteuners, doktersassistenten en Praktijklijn-medewerkers die participeren in de zorg aan asielzoekers, werken daarin. Door één HIS wil het GC A risico's van communicatiestoornissen in de medische verslaglegging minimaliseren en onnodige administratieve lasten voorkomen. Zorgaanbieders en medewerkers die toegang hebben tot HIS, zijn daartoe door het GC A geautoriseerd.

Langdurige zorg

Op elk centrum is dag en nacht een ruimte beschikbaar waar gebeld kan worden met de Praktijklijn. Overigens, natuurlijk kunnen bewoners ook met hun eigen telefoon bellen met de Praktijklijn. De toegankelijkheid is geborgd door fysieke bereikbaarheid van een gratis telefoontoestel op locatie. Die praktijklijn verbindt met het medisch callcenter van GC A, waar doktersassistenten/triagisten en een huisarts aanwezig zijn. Zonodig wordt een tolk ingeschakeld.

Soms heeft een bewoner van het azc specifiekere medische voorzieningen nodig. Het GC A overlegt dan met de zorgverlener om te kijken of dat ingepast kan worden. Is dat niet het geval, dan wordt de bewoner in kwestie in een zorginstelling geplaatst. Het COA heeft dit vastgelegd in een programma van eisen met de huidige contracthouder Menzis, die de huisartsenzorg heeft gecontracteerd aan GC A (gezondheidscentrum asielzoekers).

Psychosociale hulp en PTSS

Vluchtelingen die naar Nederland komen hebben vaak veel meegemaakt. Het voornaamste aangrijpingspunt om psychosociale problemen te voorkomen en aan te pakken is door activering en participatie weer zinvol bezig te zijn. Vandaar dat er veel aandacht is voor dagbesteding.

Is er speciale psychosociale begeleiding nodig, dan verloopt de verwijzing naar de geestelijke gezondheidszorg via de huisarts. Om enerzijds laagdrempelige zorg te kunnen bieden zonder de huisarts onnodig te belasten en anderzijds onnodige verwijzingen te voorkomen, worden sociaal-psychiatrisch verpleegkundigen ingezet, zogenoemde consulenten GGZ. Deze functie heeft een outreachend karakter. Deze extra ondersteuning maakt onderdeel uit van het programma van eisen. Als er sprake is van een posttraumatische stressstoornis (PTSS), wordt die in eerste instantie op de locatie of, als de situatie daarom vraagt, in gecontracteerde en gespecialiseerde GGZ instellingen behandeld.

Soort klachten

Gezondheidsklachten vallen onder het medisch beroepsgeheim en daarover kunnen geen uitspraken worden gedaan. De gegevens over verhouding hulpverlener en aantal dossiers met psychiatrische klachten wordt door ons niet geregistreerd. De gezondheid van de groep asielzoekers als geheel wordt niet gemeten.

Instroom en verblijf staan in principe los van medische voorzieningen die voortkomen uit de Regeling Verstrekking Asielzoekers (RVA).

Risicoanalyse wijk

De gemeente heeft de wettelijke taak om de gezondheid van burgers te bevorderen en beschermen tegen ziekten en calamiteiten. Deze taak is neergelegd bij de GGD. De "GGD" zelf staat voor Gemeentelijke of Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst. De GGD heeft producten en diensten ontwikkeld, gericht op een laag risico voor de omgeving.

- Jeugdgezondheidszorg 0 – 19 jarigen
- Infectieziektepreventie en –bestrijding algemeen
- Technische hygiënezorg
- TBC bestrijding
- Gezondheidsbevordering door middel van collectieve voorlichting
- Individuele preventie SOA/HIV, seksuele en reproductieve gezondheid
- Coördinatie lokale afstemming in de zorgketen
- Epidemiologie en wetenschappelijke onderbouwing

ONDERWIJS

Veelgestelde vragen

- ☐ Volgens welke procedure wordt in het onderwijs van kinderen uit het azc voorzien?
- ☐ Hoe is de financiering van het onderwijs per kind geregeld?
- ☐ Op welke wijze wordt voorkomen dat de komst van kinderen een bovenmatig onredelijke claim legt op capaciteit en middelen van lager- en middelbaar onderwijs in de wijk en de gemeente?
- ☐ Wie gaat de kosten dragen voor het passend onderwijs van de kinderen van het azc?
- ☐ Kunnen bewoners/kinderen van het azc aanspraak maken op lokale subsidies? Op welke gronden kan dit dan? Gaat dit ten koste van de het leergeld van de huidige inwoners van de gemeente?

Onderwijsprocedure

Ongeveer 10 - 15% van de asielzoekers die verblijven op het azc is naar verwachting leerplichtig. De gemeente is verantwoordelijk. De gemeente beslist in samenspraak met reguliere onderwijsinstellingen hoe de procedure voor scholing verloopt. De gemeente ontvangt hiervoor verschillende bijdrage ten behoeve van onderwijs. Dit is geregeld in; het Faciliteitenbesluit, de Regeling Onderwijshuisvestingsbudgetten Asielzoekers (OHBA), en de reguliere onderwijswet- en -regelgeving. Kosten worden via het Ministerie van Onderwijs vergoed, alsmede via lumpsum bedragen die het COA per leerling beschikbaar stelt.

Financiering huisvesting onderwijs

In het Faciliteitenbesluit opvangcentra is opgenomen dat gemeenten een bijdrage ontvangen voor de huisvestingskosten die gemaakt worden om kinderen basisonderwijs te bieden. Dit is de regeling *Onderwijshuisvestingsbudgetten ten behoeve van basisonderwijs aan kinderen* (Ohba-regeling). De regeling voorziet in een bijdrage in de stichtingskosten onderwijshuisvesting ten behoeve van basisonderwijs aan kinderen. Het gaat hierbij om een bijdrage aan zowel nieuw te realiseren voorzieningen als uitbreidingen op bestaande voorzieningen. De regeling omvat zeven kostenposten: 1. terrein of grond 2. gebouw 3. onderwijsleerpakket 4. meubilair 5. klokuren gymnastiek 6. verzekeringen 7. onroerend zaakbelasting

Overige onderwijsbijdragen & lokale subsidies

Aanspraak maken op lokale subsidies is in beginsel niet nodig. Naast de Ohba-regeling kent het COA namelijk een algemene regeling voor het faciliteren van het volgen van onderwijs door leerplichtige kinderen: het Kader Onderwijsvoorzieningen en -faciliteiten t.b.v. kinderen. Hierin komen de financiële vergoeding aan de asielzoekers en de scholen, de procedures voor invulling van de onderwijskaart en het schoolvervoer aan de orde. De bedragen worden voorafgaand aan ieder schooljaar vastgesteld. Een basisschool die wordt bezocht door kinderen van een opvanglocatie ontvangt op jaarbasis een wettelijk vastgesteld bedrag per leerling-plaats. De hoogte van de vergoeding voor scholen die vervolgonderwijs bieden wordt bepaald door het type onderwijs dat de leerplichtige asielzoeker volgt en wordt wederom per leerling-plaats beschikbaar gesteld. De ouders van een leerplichtig kind ontvangen van het COA per schooljaar een bedrag voor de aanschaf van schrijfmateriaal, schooltas, gym-/zwemspullen en dergelijke.

Praktische invulling onderwijs

Hoe het onderwijs precies wordt ingevuld is nog een onderwerp van gesprek. Wordt er gebruik gemaakt van de reguliere scholen in de omgeving, of komt er een azc school op de locatie? De gemeente overlegt met de onderwijsinstellingen over de wijze waarop deze kinderen het beste onderwijs kunnen krijgen, de eventuele (rijks-) vergoedingen die daarbij horen etc. In afwachting daarvan kan de gemeente deze vragen nog niet uitvoerig beantwoorden. 17

KOSTEN, BATEN EN VERANTWOORDING

Veelgestelde vragen

- ☐ *Op welke wijze wordt er over de prestaties van het azc gerapporteerd? Zowel naar de landelijke overheid, de gemeente alsmede de wijkbewoners?*
- ☐ *Welke kosten worden er gemaakt t.a.v.: Verbouwing en inrichting van de gebouwen en het perceel?*
- ☐ *Is de businesscase die gemoeid is met dit project openbaar?*
- ☐ *Welke maatschappelijke kosten zijn er op korte en lange termijn per asielzoeker?*
- ☐ *Welke maatschappelijke baten in Euro's heeft de komst van asielzoekers en welke financiële baten heeft wijk bij de komst van het azc?*

Wijze van rapporteren prestaties van het azc?

Als zelfstandig bestuursorgaan voert het COA een politieke opdracht uit. De taken zijn vastgelegd in de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers. Binnen deze beleidskaders geeft het COA met haar expertise invulling aan de opdracht. Het COA maakt deel uit van de Handvestgroep Publiek Verantwoorden (HPV). De HPV stelt met best governance de norm voor kwaliteit in de publieke dienstverlening. Hieruit vloeit ook de politieke verantwoording voort. Daarnaast vindt er regelmatig overleg plaats tussen het COA, de gemeente en omwonenden.

Kosten verbouwing en inrichting van de gebouwen en het perceel

De afweging tot aankoop en verbouwing is weloverwogen en gebaseerd op taxatiewaarden en doorberekening van rentabiliteit. Deze keuze is door het bestuur van het COA gemaakt en door de raad van toezicht geaccordeerd. Deze laatste heeft een toezichthoudende rol in met name dit soort bestuursbesluiten. Hiermee is de rechtmatigheid van de besteding van publieke gelden geborgd. Uit concurrentieoverwegingen worden exacte bedragen niet openbaar gemaakt.

De documenten waarin informatie aanwezig is over de besprekingen met de verkopende partij zijn (concepten van) overeenkomsten van privaatrechtelijke aard tussen de verkoper en het COA en vallen naar hun aard niet onder de reikwijdte van de WOB c.q. zullen op grond van het bepaalde in de artikelen 10 lid 1 onder d, en artikel 10 lid 2 van de WOB niet openbaar worden gemaakt.

Openbare businesscase

Bij voorgenomen aankoop of huur van onroerende zaken ten behoeve van de huisvesting van asielzoekers wordt door het COA een Startnotitie gemaakt, die al dan niet bestuurlijke goedkeuring krijgt. In het bevestigende geval zal deze nader worden uitgewerkt in een zogeheten Businesscase waarin de mogelijkheden, haalbaarheid en opportuniteit worden uitgewerkt en beschreven.

De startnotitie en de businesscase zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad. Het verstrekken van inzage in deze documenten blijft, als gevolg van artikel 11 lid 1 van de WOB, achterwege. Dit betekent dat het COA eigenlijk geen inzage in deze documenten hoeft te verstrekken. Omdat het COA grote waarde hecht aan de transparantie van haar besluitvorming en bestuur, kunnen de documenten op verzoek toch worden verstrekt. Een aantal van de in deze documenten opgenomen gegevens zijn geanonimiseerd omdat het belang bij verstrekking ervan niet opweegt tegen de belangen die met de bescherming van deze gegevens zijn gediend. Dit vindt zijn grondslag in de artikelen 10 lid 1 onder d, en artikel 10 lid 2 van de WOB. Op dezelfde gronden worden de als bijlage bij de Businesscase behorende documenten Vastgoedrekenmodel azc en het taxatierapport niet verstrekt.

Bestuursovereenkomst

De voorwaarden die verbonden worden aan de vestiging van het onderhavige asielzoekerscentrum, worden in een bestuursovereenkomst tussen de gemeente en het COA vastgelegd. Deze bestuursovereenkomst is thans (nog) slechts in concept aanwezig. Concepten en de daaromtrent gevoerde email- en andere correspondentie zijn naar hun aard bestemd voor intern beraad en bevatten beleidsopvattingen zodat bekendmaking daarvan op grond van artikel 11 lid 1 van de WOB achterwege blijft. Zodra de bestuursovereenkomst definitief is vastgesteld en ondertekend zal deze op grond van de WOB aan een ieder ter inzage kunnen worden gegeven. Het ligt echter op de weg van de gemeente om haar burgers van deze informatie te voorzien.

Maatschappelijke kosten korte en lange termijn per asielzoeker

Wat kost een dag opvang
van een gemiddelde
asielzoeker? Eén dag kost
zo'n 60 euro, bestaande uit:

€ /dag

10,70

17,20

15,-

6,20

4,80

0,30

6,70

€ 60,90

Omschrijving

Opvang en begeleiding

Huisvesting

Gezondheidszorg

Financiële verstrekking aan
bewoner

Verstrekking aan bewoner
in natura

Vergoedingen aan
gemeente

Apparaatskosten

**Totaal kosten gemiddelde
asielzoeker / dag**

In aanloop naar de buurtbijeenkomst op 26 september wordt er uiteraard voortdurend met bewoners overleg gevoerd. We streven ernaar zo snel mogelijk met het COA een breed buurtoverlegplatform samen te stellen zodat de vragen die bewoners hebben snel opgepakt kunnen worden.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Maastricht,

de secretaris,

de burgemeester,